

**Харківський національний
університет радіоелектроніки**

**Кафедра економічної кібернетики та
управління економічною безпекою**

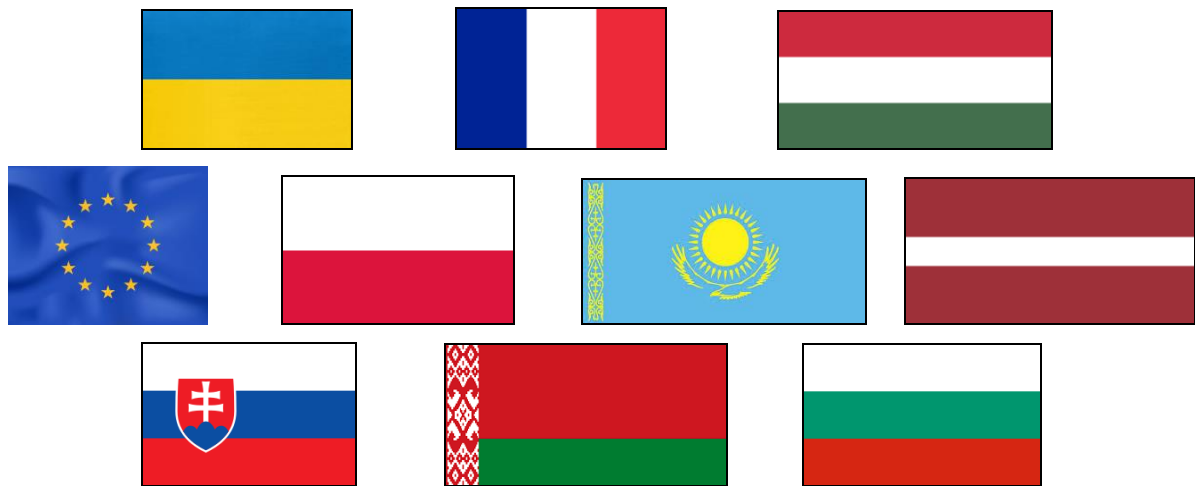
Матеріали

**I Міжнародної науково-практичної
конференції**

**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

**3 листопада 2020 року
м. Харків**

Kharkiv National University of Radio Electronics

**Department of Economic Cybernetics and Management
of Economic Security**

Proceedings of the Conference

I International Scientific and Practical Conference

**MODERN STRATEGIES OF ECONOMIC DEVELOPMENT:
SCIENCE, INNOVATION AND BUSINESS EDUCATION**

**November 3, 2020
Kharkiv, Ukraine**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

I Міжнародна науково-практична конференція

3 листопада 2020 року

Харків 2020

УДК 330.341; 338.24; 005 (06)
ББК 65; 65.050.2
Я 431

Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 3 листопада 2020 р.) / За заг. ред. Т. В. Полозової [та ін.]. Харків. ХНУРЕ. 2020. 380 с.

У збірнику містяться матеріали, що були подані на I Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта» (м. Харків, 3 листопада 2020 року).

Для науковців, викладачів, аспірантів, а також фахівців, що займаються дослідженням питань соціально-економічного розвитку та забезпечення економічної безпеки підприємств, галузей, регіонів та країни.

УДК 330.341; 338.24; 005 (06)
ББК 65; 65.050.2
Я 431

*Автори є цілком відповідальними за висловлені ідеї, висновки та пропозиції.
Труди відтворюються безпосередньо з авторських оригіналів.
У разі використання матеріалів збірника посилання на авторів і видання обов'язкове.
Розповсюджувати та тиражувати без офіційного дозволу ХНУРЕ забороняється.*

© Кафедра економічної кібернетики та управління
економічною безпекою, 2020
© Харківський національний університет
радіоелектроніки, 2020
© Колектив авторів, 2020

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Університет Нархоз, Казахстан
Білоруський національний технічний університет, Білорусь
Латвійський університет, Латвія
Вища школа економіки, менеджменту і публічного адміністрування, Словаччина
Громадська організація «Nasz Dom», Польща
Будапештський університет технологій та економіки, Угорщина
Міжнародний інститут інноваційних освітніх технологій
Асоціація «Міжнародний науково-освітній траст»
Громадська організація «Silk Road», Польща
Університет Анже, Франція
Університет національної та світової економіки, Болгарія.

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Валерій Семенець, ректор Харківського національного університету радіоелектроніки, д.т.н., професор, Україна.

Тетяна Полозова, завідувач кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, Харківський національний університет радіоелектроніки, д.е.н., професор, Україна.

Людмила Горохова, директор Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти, Україна.

Майгуль Нугманова, керівник центру гендерної економіки, Університет Нархоз, к.е.н., Казахстан.

Ксенія Якушенко, завідувач кафедри маркетингу, Білоруський національний технічний університет, к.е.н, доцент, Білорусь.

Валерія Прокopenко, директор Міжнародного інституту інноваційних освітніх технологій, д.е.н., професор, Україна.

Надія Бєлікова, учений секретар Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України, д.е.н., доцент, Україна.

Байба Шавріна, професор, д.е.н., Латвійський університет, Латвія.

Михайло Фабущ, проректор із закордонних зв'язків, Вища школа економіки, менеджменту і публічного адміністрування, PhD, Словаччина.

Богуслав Бліхарський, віце президент громадської організації «Nasz Dom», Польща.

Надія Дубровіна, координатор міжнародних проєктів, Вища школа економіки, менеджменту і публічного адміністрування, к.е.н., PhD з фінансів, Словаччина.

Лазло Вертеші, доцент, Будапештський університет технологій та економіки, PhD з економічних наук, PhD з юридичних наук, Угорщина.

Георгій Іоффе, президент асоціації «Міжнародний науково-освітній траст», Україна.

Яцек Новак, член громадської організації «Silk Road», к.е.н., PhD, Польща.

Девід Кайла, заступник декана факультету права, економіки та управління, Університет Анже, PhD, Франція.

Костадин Коларов, директор Інституту підприємництва, Університет національної та світової економіки, PhD, доцент, Болгарія.

Модератор: Іріна Колупаєва, д.е.н., професор кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою

Секретар: Олена Мурзабулатова, к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kharkiv National University of Radio Electronics
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
Narkhoz University, Kazakhstan
Belarusian National Technical University, Belarus
University of Latvia, Latvia
Higher School of Economics, Management and Public Administration, Slovakia
Public organization «Nasz Dom», Poland
Budapest University of Technology and Economics, Hungary
International Institute of Innovative Educational Technologies
International Scientific and Educational Trust Association
Non-governmental organization «Silk Road», Poland
University of Angers, France
University of National and World Economy, Bulgaria

MEMBERS OF THE CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE

Valerii Semenets, Rector Kharkiv National University of Radio Electronics, Doctor of Technical Sciences, Professor, Ukraine.

Tetiana Polozova, Head of Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security, Kharkiv National University of Radio Electronics, D.Sc. in Economics, Professor, Ukraine.

Lyudmyla Gorokhova, Director of Ukrainian Association for Management Development and Business Education, Ukraine.

Maigul Nugmanova, Director of Gender Economics Center, Narxoz University, PhD in Economics, Republic of Kazakhstan.

Kseniya Yakushenko, Head of «Marketing» Department, Belarusian National Technical University, PhD in Economics, Associate Professor, Belarus.

Valeriia Prokopenko, Director International Institute of Innovative Educational Technologies, D.Sc. in Economics, Professor, Ukraine.

Nadiia Bielikova, The National Academy of Sciences of Ukraine, Research Center for Industrial Problems of Development, Ukraine.

Baiba Šavriņa, University of Latvia, Dr.Sc. in Economics, Professor, Latvia.

Ing. **Michal Fabuš**, Vice-rector for Foreign Affairs, PhD, School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovakia.

Boguslaw Blicharski, Vice-president NGO «Nasz Dom», Poland.

Nadiya Dubrovina, Associate Professor, Csc., PhD, Department of Economics and Finance, School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovakia.

Dr. habil **László Vértesy**, PhD jur, PhD oec, Associate Professor, Budapest University of Technology and Economics, Hungary.

Georgii Ioffe, President Association «International Scientific and Educational Trust», Ukraine.

Jacek Nowak, PhD, Organization «Silk Road», Poland.

David Cayla, PhD, Associate Professor of Economics and Vice-Dean of the Faculty of Law, Economics and Management at Angers University, France.

Kostadin Kolarov, PhD, Associate Professor, Director Institute of Entrepreneurship University of National and World Economy, Bulgaria

Moderator: Irina Kolupaieva, Doctor of Economics Sciences, Professor Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security

Secretary: Olena Murzabulatova, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security

ЗМІСТ

<i>David Cayla</i> COVID-19... AND WHAT'S NEXT? AN INTRODUCTION TO POPULISM AND NEOLIBERALISM.....	12
<i>Geseleva N., Yarmolenko A.</i> THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE DEVELOPMENT ON THE UKRAINIAN LABOUR MARKET.....	18
<i>David Elie GOHI</i> IMPORTANCE AND APPROACH TO CORPORATE RISK MANAGEMENT.....	22
<i>Kolupaieva I. V., Tsokota Viktoriia</i> DIGITAL TRANSFORMATION: CHALLENGES FOR BUSINESS AND THE STATE.....	25
<i>Polozova T. V., Nicola Jennifer John Elia</i> THEORETICAL ASPECTS OF ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY.....	29
<i>Sheiko I., Storozhenko O. V.</i> UKRAINE AND EASTERN EUROPEAN COUNTRIES: PROSPECTS FOR FURTHER DEVELOPMENT AGAINST THE COVID-19 PANDEMIC.....	33
<i>Sheiko I., Storozhenko O.</i> EUROPEAN DIGITAL MARKET: LESSONS FOR UKRAINE.....	38
<i>Veriasova G. M., Ijenwagy G. O.</i> FEATURES OF ENSURING THE COMPETITIVENESS OF COMPANIES IN INTERNATIONAL MARKETS.....	43
<i>László Vértesy, Valéria Széplaki</i> PORTFOLIO TRANSFER WITH SPECIAL FOCUS ON REINSURANCE.....	46
<i>Бестужева С. В., Луценко Л. В.</i> РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	50
<i>Бровко О. В.</i> ДЕРЖАВНА СЛУЖБА: ПОНЯТТЯ, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ.....	54
<i>Геселева Н. В., Мельник А. Ю.</i> ІНТЕРНЕТ ТОРГІВЛЯ ЯК ОДИН З НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	57
<i>Геселева Н. В., Піна Т. М.</i> ВПЛИВ КОЛИВАННЯ ВАЛЮТНОГО КУРСУ НА СТАН ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	62
<i>Готовцева Е. А., Малайчук О. А.</i> МОДЕЛІ ПАРТНЕРСКИХ ПРОГРАММ ПРИ ПРОДВИЖЕННІ СТРАТЕГІЧЕСКИХ АЛЬЯНСОВ.....	67
<i>Гришко С. В., Єфіміна О. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ.....	71
<i>Гришко С. В., Коциця О. О.</i> МОНІТОРИНГ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ.....	76
<i>Гришко С. В., Савченко Д. Ю.</i> МОДЕЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЛОГІСТИЧНОГО ЦЕНТРУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ.....	79
<i>Горобинська М. В., Сироватська К. С.</i> ВПЛИВ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ІТ-КОМПАНІЇ.....	82

<i>Гузенко Д. В.</i>	
МОДЕРНІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	86
<i>Діденко Є. В.</i>	
МОДЕЛЬ ПРОСУВАННЯ КРУЇЗНИХ ТУРІВ НА РЕГІОНАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНИХ РИНКАХ	91
<i>Діденко Є. В., Бабаєв Р.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	96
<i>Довгопол Н. В., Ігуменцева Н. В.</i>	
СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ БЕНЧМАРКІНГУ	99
<i>Довгопол Н. В., Ігуменцева Н. В.</i>	
НЕПАРАМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ СТАВЛЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ДО ПРОТИКОРОНАВІРУСНОЇ ВАКЦИНАЦІЇ.....	104
<i>Іванова В. Б., Бузецька К. І.</i>	
ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРЕШКОДИ РОЗВИТКУ	108
<i>Іванова В. Б., Давіденко А. І.</i>	
ІНСТРУМЕНТИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕЛЕКТРОННІЙ КОМЕРЦІЇ	113
<i>Іванова В. Б., Литвинова А. В.</i>	
ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА: ХАРАКТЕРНІ РИСИ	118
<i>Іванова В. Б., Петренко М. А.</i>	
ГОЛОВНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ	122
<i>Іващенко Г. А., Куцевол В. О.</i>	
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО- ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	127
<i>Іващенко Г. А., Рожнова Т. Ю.</i>	
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	132
<i>Іващенко Г. А., Хівренко О. А.</i>	
СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	136
<i>Карпенко Ю. В., Пєнова А. І.</i>	
ТИПОЛОГІЗАЦІЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВСТАНОВЛЕННЯ СУТНОСТІ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	140
<i>Кириї В. В., Мірошніченко Д. Д.</i>	
ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ЗА УМОВ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	144
<i>Кириї В. В., Шелефонтьок В. Р.</i>	
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНТЕРНЕТ-РЕКЛАМИ.....	148
<i>Кириї В. В., Шемшюра В. А.</i>	
ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ.....	152
<i>Кішинський Н. В.</i>	
ОСНОВНІ ПРІОРИТЕТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	157
<i>Колупаєва І. В., Ткаченко А. Г.</i>	
ЕКОНОМІЧНА СУТЬ МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	161

<i>Костін Ю. Д., Буркан Є. А.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	165
<i>Костин Ю. Д., Костин Д. Ю.</i>	
КЛАСТЕРНЫЕ ПРИЗНАКИ ПРИ ФОРМИРОВАНИИ ТАРИФОВ НА ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНЫЕ УСЛУГИ.....	168
<i>Кузнецова І. О., Горбатюк В. В.</i>	
СУЧАСНІ КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	173
<i>Курденко О. В., Холодков О. А.</i>	
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ.....	178
<i>Курденко О. В., Салай М. В.</i>	
ПАНДЕМІЯ COVID-19 ЯК ГАЛЬМО ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	183
<i>Ліпницька М. В., Удовиченко О. В.</i>	
УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	188
<i>Лісеній Є. В., Бондаренко А. В.</i>	
ВІРТУАЛЬНА ТОРГІВЛЯ ЯК ОЗНАКА ПРОГРЕСИВНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	193
<i>Лісеній Є. В., Ільченко А. А.</i>	
РЕКЛАМА В INSTAGRAM.....	197
<i>Мільчева В. В.</i>	
СУТНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ АПК.....	201
<i>Можайкіна Н. В., Мамічева А. Д.</i>	
СВІТОВИЙ РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	205
<i>Мозгова Г. В., Петренко К. В.</i>	
ПСИХОЛОГІЯ КОЛЬОРУ В ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ.....	208
<i>Мурзабулатова О. В.</i>	
УМОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН В АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВАХ.....	211
<i>Мурзабулатова О. В., Абдулаєв Акбар Ібадулла огли</i>	
РОЛЬ І МІСЦЕ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	216
<i>Мусієнко В. О., Вадіянци А. Р.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ.....	221
<i>Мусієнко В. О., Зінченко М. Е.</i>	
РЕСУРСИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ХХІ СТОЛІТТЯ.....	225
<i>Мусієнко В.О., Шапошник Б. В.</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН У БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	229
<i>Нугманова Майгуль</i>	
ГЕНДЕРНОЕ ИЗМЕРЕНИЕ ДОСТУПА К ДОСТОЙНОМУ ТРУДУ И ИНСТИТУЦИАЛИЗАЦИЯ УСЛУГ ПО УХОДУ.....	233
<i>Овсяченко Ю. В., Пересада Е. В.</i>	
АВТОМАТИЗАЦІЯ СИСТЕМ СИТУАЦІОННОГО УПРАВЛІННЯ.....	238
<i>Пархоменко Н. О., Первушина О. О.</i>	
ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	243

<i>Перепелюкова О. В., Красільнікова Д. П.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ.....	247
<i>Пересада О. В.</i>	
ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	251
<i>Петряєва З. Ф., Лабзєв О. Ю.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЮ ТАЄМНИЦЕЮ.....	255
<i>Полозова Т. В., Ал-Касєасбєх Ахмад Закарія Саламєх</i>	
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	259
<i>Полозова Т. В., Алзубі Лайт</i>	
ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА.....	262
<i>Полозова Т. В., Кисліченко А. П.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	265
<i>Полозова Т. В., Куценко Ю. А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ АДАПТАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ДО УМОВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	268
<i>Полозова Т.В., Обєїд Лара Ходор</i>	
НАПРЯМИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	272
<i>Полозова Т.В., Рабєах Мохаммед Рїдха Салман</i>	
ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	276
<i>Полозова Т. В., Самков В. В.</i>	
ЕКОНОМІЧНА СУТЬ І КЛАСИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	279
<i>Пономарьов С. В.</i>	
МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЕНЕРГОКОМПАНІЇ.....	284
<i>Прибыльнова И. Б., Прибыльнов А. А.</i>	
МОДЕЛИРОВАНИЕ БЛОКА «УЧЕТ БРАКА» НА БАЗЕ CRM-СИСТЕМЫ SALES CREATIO.....	287
<i>Прокопенко В. Ю., Джаїн Джонні</i>	
КРЕАТИВНІСТЬ В СУЧАСНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ.....	291
<i>Ругалева И. Е., Сокольчик А. В.</i>	
НЕЙРОМАРКЕТИНГ КАК НОВЫЙ ПОДХОД В РЕШЕНИИ ПРОБЛЕМ ИЗУЧЕНИЯ ПОТРЕБИТЕЛЯ.....	294
<i>Русінова А. О.</i>	
ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ «ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА».....	299
<i>Синіговець О. М.</i>	
РОЗВИТОК ФОРМ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН У СТАНОВЛЕННІ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	303
<i>Соколова Л. В., Зінченко М. Е.</i>	
ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	307
<i>Соколова Л.В., Колісник О. В.</i>	
ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ.....	311

<i>Соколова Л. В., Литвинова А. В.</i>	
ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	315
<i>Соколова Л. В., Огородник В. А.</i>	
КОНКУРЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	319
<i>Соколова Л. В., Шапошник Б. В.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	323
<i>Степаненко С. В., Гулюк О. І.</i>	
ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКУ.....	326
<i>Степанова О. В.</i>	
АЛГОРИТМ ОЦІНКИ І РАНЖУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ.....	331
<i>Солодкий В. С.</i>	
СИСТЕМА ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ.....	335
<i>Стороженко О. В., Овсієнко В. С.</i>	
ВПЛИВ ІТ-ГАЛУЗІ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....	340
<i>Стороженко О. В., Ткаченко Є. Л.</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ РОЗВИТКУ РИНКОВОГО ІТ-СЕКТОРУ В УКРАЇНІ.....	344
<i>Стороженко О. В., Худаєва С. А.</i>	
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ХІРУРГІЧНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ В УМОВАХ ПРИВАТНОЇ МЕДИЦИНИ.....	347
<i>Стороженко О. В., Шашко О. В.</i>	
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	351
<i>Тохтамыш Н. І., Альхьярі Амер Махмуд Алі</i>	
СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОЄКТІВ.....	355
<i>Тулуш Л. Д., Зінчук Л. М.</i>	
ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ: ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ.....	360
<i>Якушенко К. В.</i>	
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ПАНДЕМИИ COVID-19 НА РАЗВИТИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ПРОСТРАНСТВА ИНТЕГРАЦИОННЫХ ОБЪЕДИНЕНИЙ.....	367
<i>Яремчук І. В.</i>	
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ.....	371
<i>Maо Rong</i>	
PROBLEMS AND COUNTERMEASURES OF STAFF MANAGEMENT IN SMALL AND MICRO ENTERPRISES IN CHINA UNDER THE NEW CROWN PNEUMONIA.....	375

Соколова Л. В.,

*д.е.н., професор, професор кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,*

Харківський національний університет радіоелектроніки

Колісник О. В.,

*к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,*

Харківський національний університет радіоелектроніки

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Сучасний розвиток економіки України характеризується економічною, політичною та соціальною нестабільністю. Інфляційні коливання, криза неплатежів та спад обсягів виробництва мають дуже великий негативний вплив на економіку країни, зокрема на діяльність підприємств малого бізнесу. Малі підприємства діють в жорстких умовах пандемії в країні, наслідком чого є зниження їх платоспроможності та фінансової стійкості, що може призвести до повного банкрутства. В цих умовах проблема оцінки фінансової стійкості малих підприємств є дуже актуальною.

Метою діагностики фінансового стану будь-якого підприємств є отримання певної фінансової інформації, аналіз якої дозволяє оцінити його фінансове становище, платоспроможність і прибутковість. Для діагностики фінансового стану підприємства існує безліч різних методик, заснованих на використанні формалізованих і неформалізованих показників [1-3].

Для оцінки рівня фінансової стійкості малих підприємств у роботі пропонується методичний підхід, який базується на застосуванні системи фінансових показників з обмеженою їх кількістю: коефіцієнт Бівера та показник загальної платоспроможності [3]. При цьому акцент зроблено на

розрахунку запропонованих фінансових показників за три роки, що надає можливість проаналізувати динаміку фінансової стійкості малих підприємств.

Коефіцієнт Бівера, як відомо, дозволяє найкраще оцінити рівень фінансової стійкості підприємств. Крім того, цей показник рекомендовано до застосування Міністерством економіки України [4] у складі переліку показників оцінки фінансового стану підприємства.

Для оцінки фінансової стійкості підприємства доцільно використовувати також показник платоспроможності, а саме спроможності підприємства в належні терміни, а також повною мірою відповідати за своїми зобов'язаннями [5,6]. Для цього пропонується розрахувати показник загальної платоспроможності, який свідчить про достатність ресурсів оборотних активів підприємства для погашення своїх поточних зобов'язань, що є дуже важливим для малих підприємств.

Для чотирьох малих підприємств (МП №1-МП №4) були проведені розрахунки двох шуканих показників, які характеризують їх фінансову стійкість. Пропонується рівні цих показників оцінювати за шкалою, яку наведено у табл. 1.

Таблиця 1 – Шкала оцінки рівнів фінансової стійкості підприємства

Рівень фінансової стійкості підприємства	Коефіцієнт Бівера	Показник загальної платоспроможності
Високий	0,4- 0,45	2,0-2,6
Середній	0,17	< 2,0
Низький	(0,15)	<= 1,0

Джерело: складено авторами на основі [3-5]

На рис. 1 наведено складену матрицю динаміки рівня фінансового стійкості малих підприємств, у якій відображено всі отримані значення двох фінансових показників. Від'ємне значення коефіцієнту Бівера для жодного досліджуваного малого підприємства відсутнє. А у разі наявності малих підприємств з від'ємним значенням коефіцієнта Бівера потребується переформатування даної матриці у формат «3×4», тобто 12 квадрантів.

Побудована матриця містить 9 квадрантів, кожен з яких характеризується різними значеннями складових. Пропонується розділити матрицю за 3 рівнями: високий, середній, низький за кожним із двох обраних фінансових показників. Акцент зроблено на розрахунку показників у динаміці за три роки.

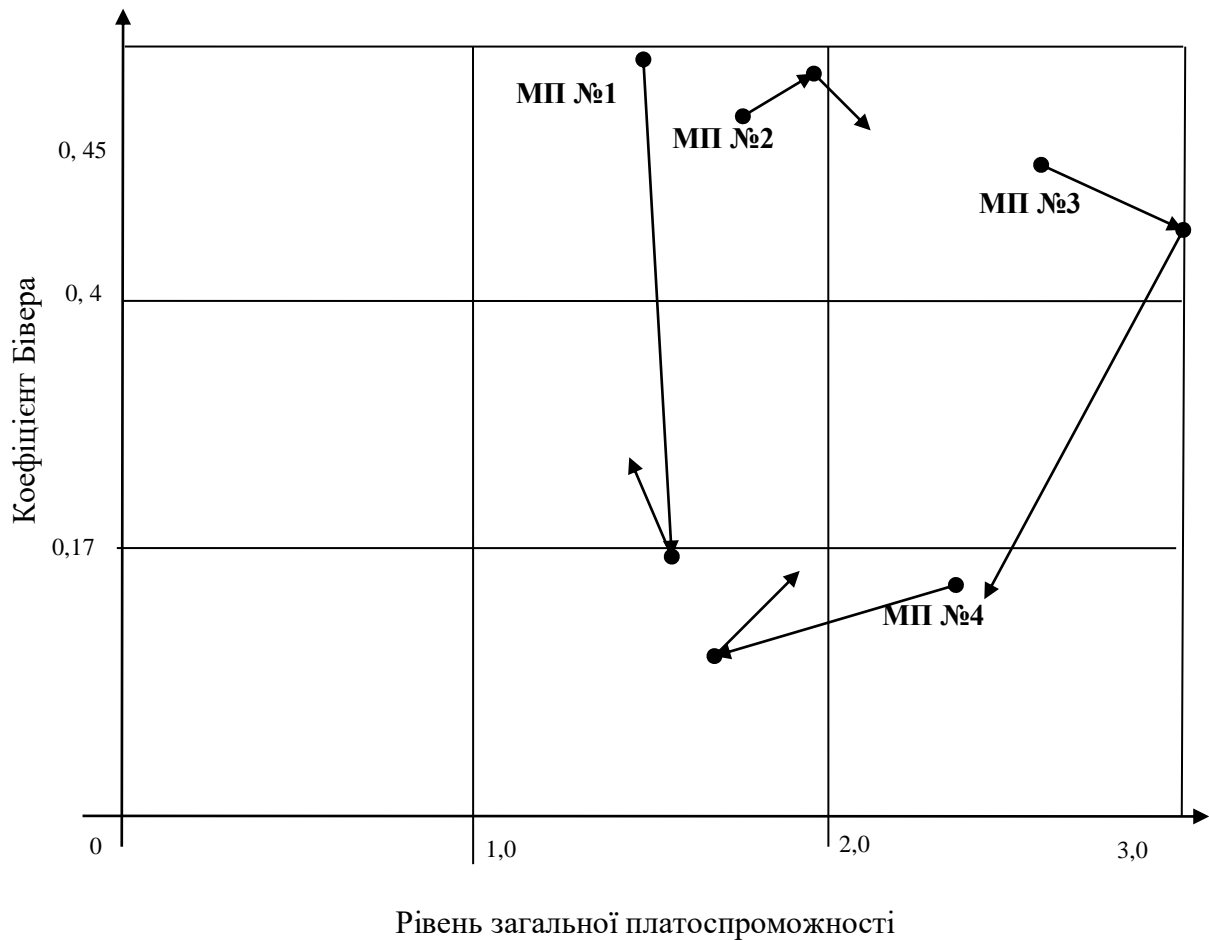

Рисунок 1 – Матриця динаміки рівня фінансової стійкості малого виробничого підприємства

Джерело: складено авторами

У матрицю заносять значення показників фінансової стійкості та загальної платоспроможності на відповідні моменти часу, а потім об'єднують їх стрілками від попереднього моменту часу до наступного. Таким чином, будується траєкторія фактичної зміни рівня фінансової стійкості кожного малого підприємства за відповідний аналізований проміжок часу. Якщо

проаналізувати матрицю динаміки рівня фінансової стійкості, що зображено на рис. 1, то можна побачити, що рівень фінансової стійкості майже всіх підприємств змінювався протягом трьох років, і тільки одне підприємство (МП № 2) протягом трьох років залишилося на високому рівні фінансової стійкості.

Перевагами запропонованого метода є простота розрахунків показників, наочне представлення результатів розрахунків, а також можливість оцінити рівень фінансової стійкості підприємств у динаміці, що в подальшому може бути враховано при розробці стратегії розвитку та прийнятті управлінських рішень.

Перелік джерел посилання

1. Соколова Л. В., Полозова Т. В. Теоретичне забезпечення діагностики як превентивний захід запобігання банкрутства підприємств. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*. Збірник наукових праць. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. Харків: НТУ «ХПІ». 2014. № 65 (1107). С. 152-160.

2. Клебанова Т. С., Бондар О. М., Мозенков О. В. та ін. Банкрутство і санація підприємства: теорія і практика кризового управління. Харків: ВД «ИНЖЕК», 2003. 272 с.

3. Кононенко О., Маханько О. Аналіз фінансової звітності. 2-е вид., перероб. і доп. Харків: Фактор, 2009. 224 с.

4. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: [наказ Мін. економіки України від 19.01. 2006 р. № 14 (у ред. від 26 жовтня 2010 р. № 1361)].

5. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 328 с.

6. Тарасенко Н. В., Вагнер І. М. Фінансовий аналіз. Львів: «Новий світ», 2011. 444 с.

Наукове видання

Матеріали
I Міжнародної науково-практичної конференції
**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

3 листопада 2020 року
м. Харків

Редактор:
Полозова Тетяна Василівна

Відповідальний секретар:
Мурзабулатова Олена Вячеславівна

Дизайн обкладинки:
Іванова Вікторія Борисівна

Харківський національний університет радіоелектроніки,
Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою,
61166, Україна, м. Харків, пр. Науки, 14,
тел. (057) 702-14-90,
e-mail: sser.conf@gmail.com